

Stichting Trompenburg Tuinen en Arboretum
Rotterdam

Rapport inzake
jaarstukken 2023

29 oktober 2024

Inhoud

	Blad
Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant	3
Bestuursverslag	6
Bestuursverslag 2023	7
Jaarstukken 2023	9
Jaarrekening	10
Balans per 31 december 2023	11
Staat van baten en lasten over 2023	12
Toelichting	13

Stichting Trompenburg Tuinen en Arboretum
Rotterdam

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant

BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Stichting Trompenburg Tuinen en Arboretum

Onze conclusie

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Trompenburg Tuinen & Arboretum te Rotterdam beoordeeld.

Op grond van onze beoordeling hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de in dit rapport opgenomen jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Trompenburg Tuinen & Arboretum per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en RJK C1 'Kleine Organisaties-zonder-winststreven'.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de winst- en verliesrekening over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Deze beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Trompenburg Tuinen & Arboretum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en RJK C1 'Kleine Organisaties-zonder-winststreven'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een beoordelingsopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie.

De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een beoordelingsopdracht is aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Wij hebben deze beoordeling professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400.

Onze beoordeling bestond onder andere uit:

- Het verwerven van inzicht in de entiteit en haar omgeving en in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, om gebieden in de jaarrekening te kunnen identificeren waar het waarschijnlijk is dat zich risico's op afwijkingen van materieel belang voor zullen doen als gevolg van fouten of fraude, het in reactie hierop opzetten en uitvoeren van werkzaamheden om op die gebieden in te spelen en het verkrijgen van assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie;
- Het verkrijgen van inzicht in de administratieve systemen en administratie van de entiteit en het overwegen of deze gegevens opleveren die adequaat zijn voor het doel van het uitvoeren van cijferanalyses;
- Het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur en andere functionarissen van de entiteit;
- Het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de informatie opgenomen in de jaarrekening;
- Het verkrijgen van assurance-informatie dat de jaarrekening overeenstemt met of aansluit op de onderliggende administratie van de entiteit;
- Het evalueren van de verkregen assurance-informatie;
- Het overwegen van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren of de door het bestuur gemaakte schattingen redelijk lijken;
- Het overwegen van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het overwegen of de jaarrekening, inclusief de gerelateerde toelichtingen, een getrouw beeld lijkt te geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Goes, 29 oktober 2024

Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

S.A. Visser MSc RA

Bestuursverslag

Bestuursverslag 2023

In het jaar 2023 ontvingen we meer bezoekers dan ooit tevoren. Ruim 92.000 bezoekers bezochten Trompenburg Tuinen & Arboretum. Een geweldige bekroning dat de 3 jaar geleden ingezette koerswijziging zijn vruchten begint af te werpen.

Ook de groeiende interesse in en liefde voor de natuur zet verder door, waardoor verpozen in het groen door een steeds breder publiek wordt omarmd. Daarnaast heeft Trompenburg ook een actiever marketing & communicatiebeleid en bredere programmering ingezet teneinde meer publiek te trekken.

2023 was een overgangsjaar waarin we na ruim 30 jaar afscheid namen van Gert Fortgens als directeur Hortulanus en ook zijn groene opvolger Jaap Smit (inmiddels groene curator) mochten verwelkomen. Gert presenteerde in november zijn prachtige boek over Trompenburg. Een naslagwerk waar we enorm trots op zijn.

Door de wisseling waren in 2023 de personeelskosten wat hoger dan gebruikelijk. Daarnaast had Trompenburg ook last van de landelijk/internationaal gestegen energietarieven en hogere onderhoudskosten.

Gelukkig konden we dit gedeeltelijk opvangen door betere inkomsten uit entree, winkel en horeca. De gemiddelde besteding in winkel en horeca was gemiddeld € 2,35 per persoon. Een stijging van 6% t.o.v. het jaar ervoor. De wederom succesvolle exploitatie van tuin Perenhof was hier eveneens voor een groot deel verantwoordelijk voor. Daarnaast stegen de inkomsten uit verhuur van Tuin Perenhof naar ruim € 150.000.

Hierdoor wisten we de onttrekking vanuit de Stichting Vrienden van Trompenburg ook "te beperken" tot € 225.000 en sloten we het boekjaar met een negatief saldo van bijna € 27.000 af.

Trompenburg blijft actief werken aan een beter structureel financieel evenwicht. Donaties van particulieren, bedrijven, stichtingen en fondsen zijn van toenemend belang. Daarnaast zoeken we continu naar steun voor projecten die buiten de exploitatie vallen en die zijn gericht op verbetering en vernieuwing van de functie van Trompenburg. De komende periode gaat het bestuur van de Stichting, in overleg met de Stichting Vrienden en andere 'stakeholders', verder door met ontwikkelen van toekomstplannen gericht op een duurzame bedrijfsvoering. De in het verleden gekozen constructie met een vastgezet kapitaal via de Stichting Volkskracht draagt in belangrijke mate bij aan het voortbestaan van Trompenburg maar voor het handhaven van de huidige hoge kwaliteit van tuin, opstallen en collecties is uiteindelijk meer geld nodig.

Intern heeft Trompenburg al diverse stappen gezet naar de organisatie van de toekomst door de organisatie anders in te richten, zodat we de komende jaren verder kunnen bouwen aan een florerende tuin.

Met een beperkte personeelsbezetting en een belangrijke bijdrage van een grote schare vrijwilligers levert Trompenburg een indrukwekkende prestatie in vergelijking met andere tuinen en musea. Samen houden ze sfeer, kwaliteit en gastvrijheid Trompenburg overeind en wordt deze waar mogelijk zoveel mogelijk versterkt.

Ook namen we onlangs afscheid van Bert Westendorp, die bijna 12 jaar lang onze voorzitter was. Trompenburg heeft in die jaren een opmerkelijke ontwikkeling doorgemaakt en daarvoor zijn wij hem veel dank verschuldigd. Hij werd als voorzitter opgevolgd door Marie-Julie Alberda.

Stichting Trompenburg Tuinen en Arboretum
Rotterdam

Het bestuur spreekt haar erkentelijkheid uit aan iedereen die met volle inzet en betrokkenheid meewerkt aan de instandhouding en verbetering van Trompenburg Tuinen & Arboretum. De gemotiveerde groep van personeel en vrijwilligers is een belangrijke drager van het succes en maakt dat het bestuur de toekomst met vertrouwen tegemoet ziet. Verwezen wordt ook naar het verslag Een Wandeling door 2023 op de internetsite van Trompenburg (www.trompenburg.nl).

Rotterdam, 29 oktober 2024

Was getekend,

M.J. Alberda
Voorzitter

T.L. Cieremans

A. van Hoey Smith

J.R. van Hoey Smith
Secretaris

H. Sneep

J.A. de Bruin
Penningmeester

Jaarstukken 2023

- Jaarrekening

Jaarrekening

- Beoordelingsverklaring
- Balans
- Staat van baten en lasten
- Toelichting

Balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)

		31.12.2023	31.12.2022			31.12.2023	31.12.2022
		€	€			€	€
Actief	Noot			Passief	Noot		
Vaste activa				Eigen vermogen	3		
Materiële vaste activa	1	<u>80.099</u>	<u>71.345</u>	Bestemmingsreserve		31.047	31.047
		80.099	71.345	Overige reserves		<u>(27.032)</u>	<u>(272)</u>
						4.015	30.775
Vlottende activa				Kortlopende schulden en overlopende passiva			
Vorraden	2	19.576	23.210	Crediteuren		70.692	63.360
Debiteuren		98.921	40.350	Stichting Vrienden	4	93.575	93.575
Belastingen en premies		4.777	4.277	Vooruitontvangen baten		58.846	13.947
Overige		59.536	88.009	Belastingen en premies		16.945	17.285
Liquide middelen		<u>29.973</u>	<u>30.220</u>	Overige		<u>48.809</u>	<u>38.469</u>
		208.006	186.066			284.090	226.636
		288.105	257.411			288.105	257.411

Staat van baten en lasten over 2023

	Noot	2023	2022
		€	€
Dagkaarten		249.566	215.571
Jaarkaarten		36.010	13.107
Rotterdampas en museumjaarkaart		296.817	271.630
Verkopen van artikelen en consumpties	5	217.845	177.596
Verhuur Perenhof	6	152.340	113.484
Verhuur Uithoek		8.168	9.900
Evenementen & overige inkomsten	7	<u>119.791</u>	<u>107.363</u>
<i>Som der opbrengsten</i>		<i>1.080.537</i>	<i>884.469</i>
Stichting Vrienden		225.000	125.000
Vrienden		4.724	8.030
Gemeente Rotterdam		5.000	20.490
Bijdrage Mondriaanfonds		-	60.000
Overige donaties		<u>75.559</u>	<u>71.180</u>
<i>Som der donaties</i>		<i>310.283</i>	<i>264.210</i>
Som der baten		1.390.820	1.102.624
Personeelskosten	8	700.772	571.013
Tuinonderhoud	9	185.610	157.861
Kosten projecten & evenementen		74.996	70.711
Huisvesting en algemeen	10	268.678	231.932
Afschrijvingen		13.206	13.206
Kostprijs verkopen van artikelen en consumpties	5	142.080	125.309
Boek		27.682	-
Bankkosten		<u>4.556</u>	<u>3.605</u>
Som der lasten		1.417.580	1.082.910
Resultaat		<u>(26.760)</u>	<u>19.714</u>

Toelichting

Algemeen

Activiteiten

Stichting Trompenburg Tuinen en Arboretum (de "**Stichting**") is statutair gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 000023099879.

De Stichting exploiteert de buitenplaats Trompenburg in Rotterdam-Kralingen. Het arboretum is gerangschikt als landgoed in de zin van de Natuurschoonwet. Voorts heeft de Stichting de status als algemeen nut beogende instelling (ANBI). De terreinen waarop de tuinen en het arboretum zich bevinden zijn juridisch eigendom van Stichting Volkskracht Natuurmonumenten die deze (om niet) ter beschikking stelt aan de Stichting. Dit geldt ook voor het merendeel van de opstallen van Trompenburg. De Stichting draagt de daaraan verbonden lasten en ontvangt de vruchten.

De exploitatie-opbrengsten bestaan, naast de opbrengst van kaartverkoop, uit de opbrengst van verkoop van artikelen en consumpties, dienstverlening, evenementen en incidentele donaties. Een structurele bijdrage wordt ontvangen van de Stichting Vrienden van Trompenburg Tuinen en Arboretum (de "**Stichting Vrienden**"). De bijdrage van de Gemeente Rotterdam is in 2014 helaas beëindigd.

De Stichting Vrienden geeft naast de structurele steun ook incidentele steun wanneer dat door bijzondere omstandigheden opportuun is. Eenmalige of bijzondere projecten worden zo veel mogelijk gefinancierd door middel van bijdragen van sponsors en fondsen; deze bijdragen worden direct in mindering gebracht op de uitgaven van deze projecten.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en RJK C1 'Kleine Organisaties-zonder-winststreven'.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De presentatie van de vergelijkende cijfers 2022 is voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de kostprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan tot de vrije beschikking van de organisatie.

Bestemmingsreserve

Om inzichtelijk te maken welke lasten voor groot onderhoud van gebouwen in het arboretum, die juridisch eigendom zijn van Stichting Volkskracht Natuurmonumenten, in de toekomst worden voorzien, wordt ter hoogte daarvan een bestemmingsreserve gevormd. Deze wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. Het uitgevoerde onderhoud wordt, via de staat van baten en lasten, ten laste van deze reserve gebracht.

Kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot dat moment in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Exploitatiesubsidies (donaties) worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar waarin deze zijn toegekend.

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1. Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiële vaste activa is onderstaand opgenomen:

	Inventaris/ Perenhof	Tuinmachines	Totaal
	€	€	€
Verkrijgings-/Vervaardigingsprijs per 1 januari 2023	83.057	24.500	107.557
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen per 1 januari 2023	<u>(16.612)</u>	<u>(19.600)</u>	<u>(36.212)</u>
Boekwaarde per 1 januari 2023	66.445	4.900	71.345
Aanschaffingen	21.960	-	21.960
Afschrijvingen	<u>(8.306)</u>	<u>(4.900)</u>	<u>(13.206)</u>
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>80.099</u>	<u>-</u>	<u>80.099</u>
Verkrijgings-/Vervaardigingsprijs per 31 december 2023	105.017	24.500	129.517
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen per 31 december 2023	<u>(24.918)</u>	<u>(24.500)</u>	<u>(49.418)</u>
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>80.099</u>	<u>-</u>	<u>80.099</u>
Afschrijvingspercentages	<u>10-20%</u>	<u>20%</u>	

2. Voorraden

De voorraden bestaan volledig uit winkelvoorraden.

3. Eigen vermogen

Het negatieve resultaat over 2023 van € 48.720 is in mindering gebracht op de overige reserves.

Bestemmingsreserve

Het verloop van de bestemmingsreserve is als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Saldo 1 januari	31.047	31.047
Dotatie	-	-
Onttrekking	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldo 31 december	31.047	31.047

Overige reserves

Het verloop van de overige reserves is als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Saldo 1 januari	(272)	(19.986)
Resultaatbestemming	<u>(26.760)</u>	<u>19.714</u>
Saldo 31 december	(27.032)	(272)

4. Rekening-courant Stichting Vrienden

Het verloop van de rekening-courant positie met de Stichting Vrienden is als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Saldo 1 januari	(93.575)	(93.575)
Exploitatiebijdrage door Stichting Vrienden	225.000	125.000
Ontvangen van Stichting Vrienden	<u>(225.000)</u>	<u>(125.000)</u>
Saldo 31 december	(93.575)	(93.575)

Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

5. Verkopen en kostprijs verkopen van artikelen en consumpties

De brutomarges op verkopen in 2023 waren als volgt samengesteld:

	Verkopen	Kostprijs verkopen	Brutomarge
	€	€	€
Artikelen	107.331	70.736	36.595
Consumpties	110.514	71.344	39.170
Totaal	217.845	142.080	75.765

De brutomarges op verkopen in 2022 waren als volgt samengesteld:

	Verkopen	Kostprijs verkopen	Brutomarge
	€	€	€
Artikelen	98.739	69.677	29.062
Consumpties	78.857	55.632	23.225
Totaal	177.596	125.309	52.287

6. Verhuur Perenhof

Perenhof is onderdeel van het arboretum en wordt gebruikt voor zakelijke en andersoortige bijeenkomsten. De opbrengsten bestaan uit verhuur- en horecaopbrengsten en worden gepresenteerd na aftrek van inkoopkosten.

7. Evenementen en overige inkomsten

Deze opbrengsten bestaan voornamelijk uit huuropbrengsten en opbrengsten van klein- en grootschalige evenementen.

8. Personeelskosten

	2023	2022
	€	€
Salarissen en vakantietoelage	483.637	426.008
Sociale lasten en pensioenlasten	126.211	101.953
Zorgverzekering	14.203	4.247
Uitzendkrachten en vrijwilligers	11.975	10.419
Overige	64.746	28.386
	<u>700.772</u>	<u>571.013</u>

Het gemiddeld aantal werknemers, berekend op fulltime basis, bedroeg in 2023: 10,58 (2022: 9,4). Het bestuur van de Stichting is onbezoldigd.

9. Tuinonderhoud

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Groot onderhoud en werk derden	145.745	138.327
Onderhoud machines	2.677	1.825
Brandstoffen	2.797	2.582
Overige	34.391	15.127
	<u>185.610</u>	<u>157.861</u>

Huisvesting en algemeen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Huisvesting	115.839	102.850
Marketing en promotie	45.137	38.028
Administratie, accountant en advies	25.860	21.352
Porti, kantoorbenodigdheden en automatisering	44.572	25.928
Kosten museumjaarkaart	20.610	28.673
Overige	16.660	15.102
	<u>268.678</u>	<u>231.932</u>

Stichting Trompenburg Tuinen en Arboretum
Rotterdam

Ondertekening van de jaarrekening

Rotterdam, 29 oktober 2024

Was getekend,

M.J. Alberda
Voorzitter

T.L. Cieremans

A. van Hoey Smith

J.R. van Hoey Smith
Secretaris

H. Sneep

J.A. de Bruin
Penningmeester